

Розпорядження Кабінету Міністрів від 04.11.2015 № 1141-р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1141-2015>.

5. Оцінка екологічної складової двостороннього співробітництва між Україною та ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://eap-csf.eu/assets/files/Documents/EU_Ukraine_Monitoring_2013_FINAL.pdf.

6. Про альтернативні джерела енергії : Закон України від 20.02.2003 № 555-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/555-15>.

7. Україна і альтернативна енергетика: аналіз і прогнози до 2020 року [Електронний ресурс] –

Режим доступу : <http://alternative-energy.com.ua/blog/2016/05/01>.

8. Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електроенергії з альтернативних джерел : Закон України від 04.06.2015 № 514-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/514-19>.

9. Інформація щодо стану відповідності законодавства України вимогам права ЄС у сфері охорони довкілля [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.menr.gov.ua/media/files/Dodatok2571261211030112.pdf>.

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

STRATEGY OF UKRAINE TRANSPORT INFRASTRUCTURE IN CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION

У статті визначено вплив Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством і їхніми країнами-членами на транспортну інфраструктуру України. З'ясовано стан імплементації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством у транспортній інфраструктурі України. Наведено ключову мету стратегічного розвитку транспортної інфраструктури України згідно з: Транспортною стратегією України на період до 2020 р., Державною цільовою економічною програмою розвитку автомобільних доріг загального користування на 2013–2018 рр., Державною цільовою програмою реформування залізничного транспорту на 2010–2019 роки та іншими нормативно-правовими актами. Розроблено практичні рекомендації щодо вдосконалення стратегії розвитку транспортної інфраструктури України в умовах євроінтеграції.

Ключові слова: стратегія розвитку, транспортна інфраструктура, Угода про асоціацію, Україна, Європейський Союз.

В статье определено влияние Соглашения об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом, Европейским сообществом и их государствами-членами на транспортную инфраструктуру Украины. Выяснено состояние имплементации Соглашения об ассоциации между Украиной и Европейским Союзом, Европейским сообществом в транспортной инфраструктуре Украины. Приведена ключевая цель стратегического развития транспортной инфраструктуры

Украины согласно: Транспортной стратегии Украины на период до 2020 г., Государственной целевой экономической программе развития автомобильных дорог общего пользования на 2013–2018 гг., Государственной целевой программе реформирования железнодорожного транспорта на 2010–2019 гг. и другим нормативно-правовым актам. Разработаны практические рекомендации по совершенствованию стратегии развития транспортной инфраструктуры Украины в условиях евроинтеграции.

Ключевые слова: стратегия развития, транспортная инфраструктура, Соглашение об ассоциации, Украина, Европейский Союз.

In the scientific article the impact of the Association Agreement between Ukraine and the European Union, the European Community and their Member States on the transport infrastructure of Ukraine. It is shown status of implementation of the Association Agreement between Ukraine and the European Union, the European Community in transport infrastructure in Ukraine. An key goals and strategic objectives of Ukraine's transport infrastructure by: Transport Strategy of Ukraine till 2020, the state target economic development program of public roads for 2013–2018 years, the state target program of reforming of railway transport in the years 2010–2019 and other regulatory and legal acts. Practical recommendations for the improvement of transport infrastructure strategies Ukraine in terms of European integration.

Key words: development strategy, transport infrastructure, the Association Agreement, Ukraine, the European Union.

УДК : 338.47(477)

Шибя О.А.

аспірант кафедри міжнародних економічних відносин
Львівський національний університет
імені Івана Франка

Постановка проблеми. Євроінтеграція є головним і незмінним зовнішньополітичним пріоритетом України, а подальші розбудова та поглиблення взаємовідносин між Україною та ЄС здійснюються на принципах політичної асоціації та економічної інтеграції.

Основними стратегічними документами для досягнення цих цілей є Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми країнами – членами, з іншої сторони та Порядок денний асоціації Україна – ЄС [15].

Угода про асоціацію є ефективною платформою для співпраці на регіональному рівні в рамках Транспортної панелі Східного партнерства, основною метою якої є сприяння покращанню транспортних сполучень між ЄС та його найближчими сусідами. Транспортні мережі та послуги відіграють ключову роль у поліпшенні якості життя громадян країни та у зростанні можливостей розвитку промисловості. Отже, розвиток транспортної інфраструктури є однією із ключових сфер співпраці між ЄС та Україною. Відповідно до статті 368 Угоди про асоціацію, основною метою такої співпраці є сприяння реструктуризації та оновленню транспортного сектору України і поступовій гармонізації діючих стандартів та політики з існуючими в ЄС [5].

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Теоретико-методологічні та методичні засади формування та розвитку транспортної інфраструктури знайшли відображення в роботах таких науковців, як: Антощишина Н.І. [1], Дорофєєва Х.М. [3], Дульфан С.Б. [4], Карпов В.М. [6], Пасічник А.М. [7], Познанська І.В. [8], Талапбаєва Г. [11], Ужаєнов М.У. [15], Alvarez-Herranz A. [17], Voyt S.M. [22]. Проте аналіз наукових досліджень цих авторів виявив, що приділено достатньо уваги визначенню впливу Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми країнами-членами на транспортну інфраструктуру України, що значно ускладнює процес прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо формування стратегії розвитку транспортної інфраструктури України в умовах євроінтеграції.

Постановка завдання. Метою статті є аналіз та розробка практичних рекомендацій щодо вдосконалення стратегії розвитку транспортної інфраструктури України з урахуванням Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми країнами-членами і включає в себе вирішення таких ключових завдань: визначити вплив Угоди про асоціацію між Україною та Європей-

ським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми країнами-членами на транспортну інфраструктуру України; з'ясувати стан імплементації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми країнами-членами у транспортній інфраструктурі України; розробити практичні рекомендації щодо вдосконалення стратегії розвитку транспортної інфраструктури України в умовах євроінтеграції.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Розвиток держави напряму залежить від того, наскільки ефективно вона здійснює управління в різних сферах. Насамперед це стосується транспортної інфраструктури. Сьогодні світові тенденції диктують постійне вдосконалення управління транспортною інфраструктурою, зокрема залучення інвестицій. Стан і рівень розвитку транспортної інфраструктури є одним із найбільш вагомих факторів соціально-економічного розвитку як країн – членів Європейського Союзу, так і України. У сучасних умовах господарювання негативна динаміка транспортних перевезень та їх частка у валовому внутрішньому продукті України значно обумовлені впливом економічних кризових процесів та негативним станом розвитку транспортної інфраструктури країни (рис. 1).

Підготовка і реалізація поглибленої та всеохоплюючої Угоди про асоціацію з ЄС передбачає протягом 10–15 років перехідного періоду укладання та реалізацію двосторонніх угод між Україною та країнами ЄС про співробітництво, у тому числі у сфері транспорту, які мають готуватися з урахуванням умов постійної трансформації європейської транспортної політики під впливом викликів сучасного світу та інтенсивного розвитку світової торгівлі. Зокрема, до пріоритетних напрямів співробітництва України та ЄС у галузі транспорту належать: розвиток транспортної інфраструктури України та її інтеграція до загальноєвропейської транспортної системи; підвищення рівня безпеки на транспорті та адаптація відповідного національного законо-

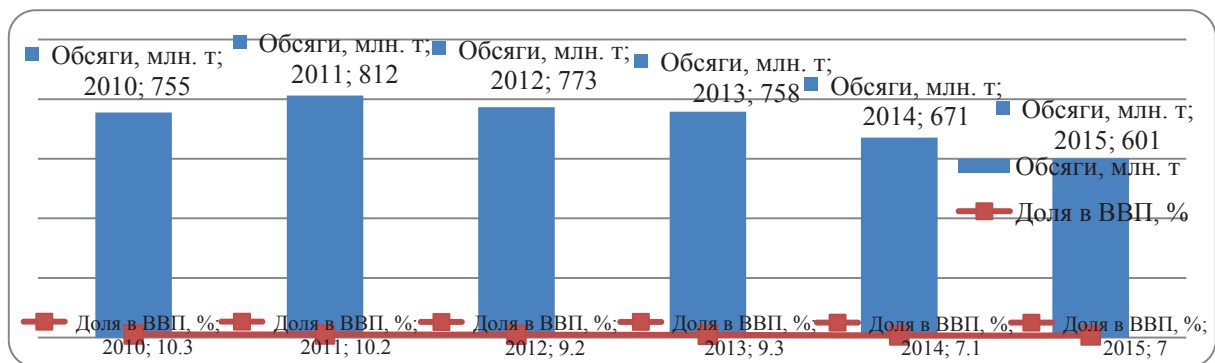

Рис. 1. Динаміка обсягів транспортних перевезень в Україні в 2010–2015 рр.

Джерело: розроблено автором на основі [0]

давства із залученням проекту ЄК TWINNING; модернізація та оновлення основних фондів і рухомого складу транспорту; створення Спільного авіаційного простору між Україною та ЄС [11].

Основними стратегічними документами для досягнення цілей євроінтеграції є Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми країнами-членами, з іншої сторони, та Порядок денний асоціації Україна – ЄС.

У 2015 р. Координаційною радою при Міністерстві інфраструктури України з питань імплементації Угоди про асоціацію між Україною та ЄС схвалено 25 дорожніх карт із підтримки імплементації директив та регламентів ЄС у сфері транспорту [0]. Також затверджено п'ять стратегічних планів розвитку галузей транспорту до 2020 р. [0]: авіаційного, автомобільного, морського, річкового, залізничного.

Подальший розвиток транспортної інфраструктури України передбачений згідно із затвердженою Транспортною стратегією України на період до 2020 р. [14], метою якого є створення умов для соціально-економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності національної економіки і життєвого рівня населення завдяки забезпеченню якості транспортних послуг та задоволенню соціальних, зовнішньоторговельних, оборонних та природоохоронних потреб суспільства.

Основними напрямками розвитку транспортного сектору економіки України на період до 2020 р. є: створення конкурентоспроможного середовища в дорожній галузі для реалізації проектів державно-приватного партнерства; залучення приватних інвестицій для розвитку стратегічних об'єктів портової інфраструктури на умовах, визначених Законом України «Про морські порти»; реалізація програм співробітництва з МВФ, Світовим банком, ЄБРР, ЄІБ та іншими міжнародними фінансовими організаціями, створення умов для підписання угоди з ЄС про єдиний повітряний простір [15].

Для реалізації комплексу стратегічних цілей щодо розвитку транспортної інфраструктури України розроблені та реалізуються такі цільові програми, державним замовником яких є Міністерства інфраструктури України: Державна цільова економічна програма розвитку автомобільних доріг загального користування на 2013–2018 рр., метою якої є забезпечення ефективного функціонування та розвитку мережі автомобільних доріг загального користування, будівництва та реконструкції 1,5 тис. км автомобільних доріг, проведення ремонту понад 24 тис. км автомобільних доріг України [9]; Державна цільова програма реформування залізничного транспорту на 2010–2019 рр., метою якої створення нової організаційно-правової та економічної моделі управління залізничним транспортом, розвиток конкурентного середовища на ринку залізничних послуг, підвищення ефективності його

функціонування, задоволення потреб національної економіки і населення в перевезеннях, покращання їх якості та зменшення розміру транспортного складника у вартості товарів і послуг [10].

Якщо досліджувати питання імплементації стратегії розвитку транспортної інфраструктури в умовах євроінтеграційних процесів, у сфері автомобільного транспорту та дорожнього господарства розроблено дев'ять нормативно-правових актів згідно з Угодою про асоціацію та п'ять системно з ними пов'язаних, що формують основу стратегічного розвитку транспортної інфраструктури України, серед яких [15]: Регламент допуску до ринку перевезень (Регламенти 1071/2009, 1072/2009, 1073/2009); Регламент організації громадських перевезень, соціальний захист (Регламент 1370/2009); Регламент та директиви робочого часу та часу відпочинку водіїв, застосування тахографів (Регламенти 561/2006 та 3821/85, Директиви 2002/15/ЄС та 2006/22/ЄС); Директива підтримання рівня професійної компетентності водіїв (Директива 2003/59/ЄС); Директива застосування обмежувачів швидкості (Директива 92/6/ЄС); Директива безпечності конструкції та технічного стану транспортних засобів (Директива 2009/40/ЄС (замінена Директивою 2014/45/ЄС), Директива 2000/30/ЄС, Регламент 461/2010, Директива 2007/46/ЄС).

У сфері залізничного транспорту ведеться робота щодо забезпечення операційної сумісності залізничних систем ЄС та України. З 01.12.2015 почало працювати ПАТ «УЗ» [0].

У сфері внутрішнього водного транспорту спільно з депутатським корпусом розроблено проект Закону України «Про внутрішній водний транспорт» щодо [19]: врегулювання правовідносин у галузі судноплавства на ВВШ України; визначення правового режиму об'єктів інфраструктури; покращання стану річкового господарства; сприяння розвитку на конкурентних засадах ринку послуг; переорієнтація вантажопотоків на екологічний та економічний річковий транспорт.

Відповідно до положень Директиви 2005/44/ЄС «Про гармонізовану Річкову інформаційну службу на внутрішніх водних шляхах спільноти» [15] створено й уведено в експлуатацію річкові інформаційні системи (PIC) на внутрішніх водних шляхах із зонами дії на українських ділянках річок Дунай і Дніпро; затверджене положення про річкову інформаційну службу на внутрішніх водних шляхах України.

У сфері морського транспорту з метою імплементації актів законодавства ЄС у 2015 р. прийнято Постанову «Про посвідчення особи моряка», видано накази Міністерства інфраструктури України щодо: затвердження складу комісії щодо схвалення оцінок охорони та планів охорони портів та портових засобів; зміни до Порядку оформлення приходу суден у морський порт, надання дозволу на вихід суден.

У сфері авіаційного транспорту підписано [18] Робочу домовленість між ДАСу та EASA щодо участі у програмі ЕС SAFA та збору й обміну інформацією з безпеки польотів повітряних суден; робочі домовленості між ДАСУ та EASA про співробітництво в сфері безпеки цивільної авіації.

У сфері авіаційного транспорту планується підписання Домовленості між MIU та ЄК щодо збіжності систем сертифікації; продовжується діалог щодо лібералізації авіаперевезень між Україною та країнами – членами ЄС. У двосторонньому форматі авіаперевезення лібералізовані з Польщею, Болгарією, Грецією та Естонією.

У рамках євроінтеграції з'явилися можливості співробітництва України з країнами ЄС у розвитку трансєвропейських транспортних мереж (TEN-T), транснаціональних осей. Європейський Союз ухвалив програму TRANS EUROPEAN TRANSPORT NETWORK POLICY (TEN-T), спрямовану на утворення окремої мультимодальної мережі, яка об'єднає наземний, морський, повітряний транспорт. Водночас ЄС здійснює реалізацію 30 пріоритетних проектів (осей), частину з яких уже завершено [11].

Для України перспективним виглядає проект РР06: залізнична ось Ліон –Трієст – Дівача / Копер – Любляна – Будапешт – кордон України. Ймовірно, коридор за проектом РР06 завершиться прикордонним переходом Чоп (Україна) –Захонь (Угорщина), тому слід ініціювати переговори з країнами – учасниками проекту щодо будівництва на українській території міжнародного логістичного центру для обслуговування інтермодальних перевезень у напрямку РФ, Казахстану, Китаю. У межах пункту перетину кордону на території України зосереджені потужні термінали, склади, перевантажувальні комплекси та інша транспортна інфраструктура, необхідна для комплексної обробки під митним контролем значних обсягів експортно-імпортних і транзитних вантажів. Перспективним напрямом реалізації проекту РР06 виглядає підготовлений Україною разом із Словаччиною, Австрією і Росією міжнародний проект продовження колії шириною 1 520 мм від Чопа до Відня територіями Словаччини та Австрії, а також будівництво колії шириною 1 435 мм територією України на напрямках Мукачеве – Стрий – Львів, Вадул – Сирет – Чернівці – Івано-Франківськ – Ходорів – Львів, Львів – Мостиська II, що дасть змогу залучити додаткові транзитні вантажопотоки за напрямками Румунія – Польща та Угорщина – Польща. Вказаний проект сприятиме інтеграції та розвитку співробітництва з країнами ЄС, зокрема Румунією, Угорщиною Польщею [11].

Вплив євроінтеграційного курсу України проявляється також шляхом надання міжнародної технічної допомоги Європейського Союзу на розбудову транспортної інфраструктури.

Основними напрямками та механізмами надання зовнішньої фінансової допомоги з боку ЄС є: бюджетна підтримка (основний напрям безпосередньої підтримки державного бюджету країни-отримувача) – бюджет визначено в Національних індикативних програмах країн – учасниць ЄПС; механізм «Сприяння реформам управління» (додатковий ресурс; виділяється країнам ЄПС, які демонструють найбільший прогрес у реформах управління) – загальний бюджет з ІЕСП (2007–2013 рр.) – 300 млн. євро; інвестиційний механізм сусідства (ІМС) – загальний бюджет з ІЕСП (2007–2013 рр.) – 700 млн. євро; програми «Твіннінг» (Twinning) та TAIEХ (інструменти співпраці між державними органами в країні-партнері та відповідною інституцією в країні ЄС) – технічна допомога; спеціальний компонент для підтримки транскордонного співробітництва на кордонах ЄС – загальний бюджет (2007– 2013) – 1,1 млрд. євро (включає внески фондів ІЕСП та ЄФРР; новий Інструмент співпраці з ядерної безпеки (Nuclear Safety Instrument) [11].

Щодо технічної допомоги, то в 2015 р. завершено [20]: проект технічної допомоги ЄС «Підтримка імплементації транспортної стратегії України»; проект Twinning «Надання інституційної підтримки Міністерству інфраструктури України з питань підвищення ефективності роботи та конкурентоспроможності залізничного транспорту в Україні»; Twinning.

Також у 2015 р. започатковано [23]: проект Twinning у сфері безпеки комерційних автоперевезень у 2016 році; проект технічної допомоги «Підтримка імплементації Угоди про асоціацію та Національної транспортної стратегії в Україні»; технічна допомога ЄІБ «Модернізація та підвищення безпеки дорожньої мережі в Україні».

Щодо технічної допомоги заплановані до впровадження у 2016 р. три нових проекти Twinning [19]: надання інституційної підтримки MIU з питань підвищення ефективності роботи та конкурентоспроможності залізничного транспорту в Україні; наближення законодавства України в галузі сертифікації аеродромів/аеропортів та льотної придатності з відповідними нормами та стандартами ЄС; сприяння підвищенню спроможності Міністерства інфраструктури України в частині підвищення безпеки під час перевезення небезпечних вантажів мультимодальним транспортом в Україні; новий проект технічної допомоги «Допомога українським органам влади у покращенні управління інфраструктурними проектами».

Для гармонізації законодавства України та ЄС у транспортній галузі відповідно до Угоди про асоціацію рекомендовано впровадження таких заходів: адаптація, імплементація та застосування п'яти пріоритетних директив і регламентів у сфері транспорту; розробка законодавчої бази для транспонування acquis ЄС відповідно до додатків 32 та

17 Угоди про асоціацію; розробка пілотних проектів для Національного електронного реєстру автомобільного транспорту та SafeSeaNet; налагодження і зміцнення співпраці з європейськими транспортними агентствами; запровадження ефективної системи звітності та моніторингу прогресу виконання зобов'язань у рамках Угоди про асоціацію.

Висновки з проведеного дослідження. У статті вирішено важливе науково-практичне завдання, спрямоване на розроблення практичних рекомендацій щодо вдосконалення стратегії розвитку транспортної інфраструктури України з урахуванням Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми країнами-членами. Для оновлення транспортної стратегії України разом зі стратегіями розвитку підгалузей рекомендовано впровадження таких заходів у відповідності до національних вимог та вимог ЄС: оновлення НТСУ і системи її моніторингу; забезпечення правового регулювання мультимодальних перевезень; розробка фінансових та адміністративних інструментів, необхідних для реалізації оновленої НТСУ; встановлення сталого механізму для поліпшення координації та співробітництва в галузі транспорту; підвищення прозорості та ефективності державного управління у транспортному секторі; наближення політики, пов'язаної з розвитком національної транспортної мережі до транспортної політики ЄС.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Антощишина Н.І. Інтеграційні процеси транспортної системи України в ЄС / Н.І. Антощишина // Ефективна економіка. – 2013. – № 10 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2423>.
2. Державна служба статистика України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
3. Дорофєєва Х.М. Основні тенденції розвитку транспортних мереж Європейського Союзу в умовах глобалізації / Х.М. Дорофєєва // Економічний аналіз. – 2015. – Т. 1. – № 1. – С. 47–52 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://econa.org.ua/index.php/econa/article/viewFile/713/pdf_563.
4. Дульфан С.Б. Транспортна інфраструктура як об'єкт муніципального управління та розвитку / С.Б. Дульфан // Держава та регіони. Серія «Державне управління». – 2013. – № 2. – С. 140–145 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/drdu_2013_2_29.
5. Євроінтеграція [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mtu.gov.ua/timeline/Evvointegraciya.html>.
6. Карпов В.М. Транспортна інфраструктура в зовнішньоекономічній діяльності України / В.М. Карпов // Формування ринкових відносин в Україні. – 2012. – № 10. – С. 98–104 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2012_10_23.
7. Пасічник А.М. Транспортно-логістична інфраструктура України: проблеми та перспективи розвитку / А.М. Пасічник, І.Г. Лебідь, В.В. Кутирєв // Управління проектами, системний аналіз і логістика. Технічна серія. – 2012. – Вип. 10. – С. 192–198 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Upsal_2012_10_36.
8. Познанская И.В. Современные тенденции развития транспортной инфраструктуры ЕС / И.В. Познанская // Молодий вчений. – 2014. – № 9. – С. 56–59 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2014_9_14.
9. Про затвердження Державної цільової економічної програми розвитку автомобільних доріг загального користування на 2013–2018 роки : Постанова КМУ від 11 липня 2013 р. № 696 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/696-2013-%D0%BF>.
10. Про затвердження Державної цільової програми реформування залізничного транспорту на 2010–2019 роки : Постанова КМУ від 16 грудня 2009 р. № 1390 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1390-2009-%D0%BF>.
11. Реалізація ініціатив ЄС з розвитку співробітництва з Україною: фінансування інфраструктурних проектів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://old.niss.gov.ua/monitor/october09/03.htm>.
12. Стратегія. Основні напрями розвитку та реформ / Міністерство інфраструктури України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mtu.gov.ua/content/strategiya-2015.html>.
13. Талапбаева Г. Анализ современного состояния и перспективы развития транспортной инфраструктуры Республики Казахстан / Г. Талапбаева // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 2. – С. 363–373 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2013_2_40.
14. Транспортна інфраструктура України майже на 100% // Кореспондент. – 26.08.2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ua.korrespondent.net/ukraine/3713116-transportna-infrastruktura-ukrainy-znoshena-maizhe-na-100>.
15. Транспортна стратегія України на період до 2020 року // Support yo uhe transport strategy of Ukraine. – 26.08.2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.transport-ukraine.eu/page/transportna-strategiya-ukrayini-na-period-do-2020-roku>.
16. Уажанов М.У. Основные направления развития транспортно-логистической инфраструктуры Республики Казахстан / М.У. Уажанов // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 5. – С. 161–168 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2015_5_21.
17. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011.
18. Щодо перспективних напрямів співробітництва України з країнами ЄС у реалізації потенціалу транспортної системи України : аналітична записка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/579/>.
19. Alvarez-Herranz A. Transport and infrastructures: interrelationships and research from an economic perspective / A. Alvarez-Herranz // Актуальні проблеми

економіки. – 2012. – № 4. – С. 322–330 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/are_2012_4_36.

20. European Commission: official Internet-recourse [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ec.europa.eu/index_en.htm.

21. Eurostat: official Internet-recourse [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ec.europa.eu/eurostat/web/main/home>.

22. International Transport Forum: official Internet-recourse [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.itf-oecd.org/>.

23. Pokhylchenko O. The project bases of ukrainian transport infrastructure development / O. Pokhylchenko // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Логістика. – 2014. – № 789. – С. 131–141 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/VNULPL_2014_789_20.

24. Voyt S.M. Investment mechanisms of transport infrastructure logistics Ukraine and regions / S.M. Voyt, K.V. Zavgorodniy // Причорноморські економічні студії. – 2016. – Вип. 1. – С. 18–20 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_1_6.